

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

BAROMETRUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE RESPONSABILILE SOCIAL

Raport de cercetare privind achizițiile publice responsabile social din
România

Septembrie, 2021

CONTEXT

Acest raport de cercetare, numit **Barometrul Achizițiilor Publice Responsabile Social**, a fost elaborat în cadrul proiectului "Acceleratorul de Întreprinderi Sociale!", contract POCU/449/4/16/127384, implementat de către Fundația "Alături de Voi" România în parteneriat cu Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare - fonduri-structurale.ro, fiind cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Raportul se bazează pe rezultatul unui sondaj realizat în rândul autorităților contractante și a operatorilor din economia socială, în perioada 10 august – 13 septembrie 2021.

Pe această cale, le mulțumim foarte mult, celor 47 de reprezentanți din partea autorității publice și a entităților din economia socială, care au răspuns la întrebările din Barometrul Achizițiilor Publice Responsabile Social. Datele furnizate sunt valoroase și apreciem efortul și timpul alocat pentru această cercetare.

Autor: **ANCUȚA VAMEȘU, expert economie socială & președinte RISE România**

Coordonator: **ANGELA ACHIȚEI, manager proiect & președinte Fundația "Alături de Voi" România**

ABRIVIERI

- POCU – Program Operațional Capital Uman cu referire la programul național finanțat de Fondul Social European în România în perioada 2014-2020 a cărui implementare e planificată până în 2022.
- ÎS – întreprindere socială
- ÎSI – întreprindere socială de inserție
- ÎES - întreprinderi de economie socială
- UPA – Unitate Protejată Autorizată conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- APRS – achiziții publice responsabile social
- ADV - Alături de Voi
- ONAC - Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate

CUPRINS

1. ACHIZIȚIILE PUBLICE RESPONSABILĂ SOCIAL ÎN ROMÂNIA	5
1.1 Cadru legislativ	5
1.2. Accesul întreprinderilor sociale la piața achizițiilor publice	5
1.3. Modele de bune practici în Europa	6
Barcelona, Spania	6
Vendée, Franța.....	6
Toscana, Italia.....	6
2. BAROMETRUL APRS 2021 – REZULTATE	7
2.1 Metodologie și respondenți.....	7
2.2. Perspectiva autorităților contractante	8
Obiectivele sondajului.....	8
Profilul respondenților	8
Principalele rezultate	11
2.3. Perspectiva întreprinderilor sociale și a unităților protejate autorizate	14
Obiectivele sondajului.....	14
Profilul respondenților	14
Principalele rezultate	16
Resurse utile.....	23
Bibliografie	24

1. ACHIZIȚIILE PUBLICE RESPONSABILE SOCIAL ÎN ROMÂNIA

1.1 Cadru legislativ

Prin achizițiile publice responsabile social (APRS) cumpărătorii publici pot promova oportunități de angajare, muncă decentă, incluziune socială, accesibilitate și respectarea drepturilor sociale și ale muncii, furnizarea de servicii sociale de înaltă calitate și pot facilita accesul întreprinderilor sociale la licitații publice.

În 2014, Uniunea Europeană a adoptat Directiva 2014/24/UE care reglementează, printre altele, achizițiile publice rezervate și introduce clauze sociale în contractele de achiziții publice. Astfel, au fost elaborate la nivel european prevederi care permit cumpărătorilor publici să acorde prioritate sau să rezerve piețe/contracte operatorilor economici care au drept scop principal integrarea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități sau defavorizate, în atribuirea de contracte publice (art. 20 Directiva 2014/24/UE).

Directiva a fost transpusă și în România și aceste achiziții au fost introduse explicit în art. 56, alin. (1) din Legea 98/2016, respectiv art. 69, alin. (1) din Legea 99/2016, astfel:

- Autoritatea/entitatea contractantă poate rezerva dreptul de participare la procedura de atribuire doar **unităților protejate autorizate** conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare și întreprinderilor sociale de inserție prevăzute de Legea nr. 219/2015 privind economia socială.
- Autoritatea/entitatea contractantă poate stabili **criterii de atribuire sociale** în legătură cu obiectul contractului. De asemenea, pentru fiecare **factor de evaluare** autoritatea contractantă stabilește ponderea în care o caracteristică poate reprezenta un avantaj inclusiv social ce poate fi punctat.

Putem spune că legislația națională din domeniul achizițiilor publice încurajează autoritățile contractante să realizeze achiziții publice care răspund unor obiective sociale, acordând autorităților contractante posibilitatea de a rezerva dreptul de participare la procedura de atribuire doar unităților protejate autorizate și întreprinderilor sociale de inserție.

1.2. Accesul întreprinderilor sociale la piața achizițiilor publice

Accesul adecvat la piețele de bunuri și servicii produse de întreprinderile de economie socială (ÎES) este fundamental pentru dezvoltarea și durabilitatea acestora. Dezvoltarea unei culturi a "cumpărării de la ÎES" este o piatră de temelie pentru un ecosistem de economie socială vibrant și dinamic, permițând accesul acestora atât la piețele publice, cât și la cele private, care poate fi sprijinite strategic de politicile publice. Aceste precizări se regăsesc într-un set de [Îndrumări pentru autoritățile publice locale în elaborarea politicilor pentru economia socială și solidară](#), publicat de *United Nations Research Institute for Social Development*.

Politicile în domeniul achizițiilor publice care favorizează întreprinderile din economia socială pot reprezenta o sursă de venit previzibilă și durabilă pentru acestea, creând oportunități prin care acești operatori economici sociali își pot vinde bunurile și serviciile pe piețe private, atât direct consumatorilor (întreprinderi către consumatori sau B2C), cât și indirect prin dezvoltarea de parteneriate cu alte ÎES sau firme private din lanțurile de aprovizionare mai largi (business to business sau B2B). Aceste oportunități au crescut pe măsură ce consumatorii individuali și întreprinderile cu scop lucrativ devin din ce în ce mai sensibile la achizițiile etice și responsabile.

Există instrumentele de politică publică, de exemplu, platforme online de achiziții sociale, pentru a facilita întâlnirea dintre cerere și ofertă, care pot facilita accesul ÎES atât la piețele private, cât și la cele publice la nivel regional, național și chiar internațional.

1.3. Modele de bune practici în Europa

Barcelona, Spania

Consiliul municipal al Barcelonei este un exemplu la nivel european pentru curajul și determinarea cu care promovează achizițiile publice durabile, care integrează considerente sociale, de mediu, etice și inovatoare care au în vedere atât drepturile lucrătorilor cât și ale beneficiarilor și utilizatorilor vizați de contracte publice. Angajamentul Barcelonei pentru achiziții sociale este parte din angajamentul său pentru realizarea Agendei 2030 a ONU.

Consiliul Municipal al Barcelonei are un [Ghid de achiziții publice sociale](#) care definește măsuri sociale, incluzive și de justiție socială la fiecare nivel pentru a promova achizițiile publice în întreprinderile din subordinea sa și printre profesioniștii din domeniul achizițiilor.

În 2019, ca rezultat al acestei strategii de achiziții publice sustenabile inițate în 2016, deja peste 88% dintre contractele publice din Barcelona aveau clauze sociale și criterii de mediu și inovare.

Vendée, Franța

Municipalitatea din Vendée, Franța a angajat achiziții publice responsabile social pentru a furniza alimente organice de înaltă calitate elevilor din școlile locale. În timpul analizei nevoilor, municipalitatea a identificat o potențială întreprindere socială, ADAPEI-ARIA 85, care a angajat 10 persoane cu dizabilități și a furnizat servicii precum depozitarea, tăierea, curățarea și ambalarea alimentelor organice. În 2011 le-a fost atribuit contractul, conform reglementărilor franceze, apoi în 2015, utilizând instrumentul de contracte rezervate, acesta a fost reînnoit pentru șase ani. Acest acord de APRS, evaluat la 105.000 EUR anual, a atins două obiective de impact: susținerea încadrării în muncă a 10 persoane cu dizabilități și promovarea consumului de alimente organice locale, oferind 1,8 milioane de mese pe an elevilor din 34 de școli.

Toscana, Italia

ESTAR, o entitate regională de asistență tehnică și administrativă a guvernului Toscanei, Italia, a folosit APRS pentru a atinge două obiective: promovarea participării întreprinderilor mici și mijlocii și a cooperativelor sociale la licitații publice și includerea criteriilor de mediu în atribuirea de contracte pentru întreținerea zonelor verzi în unități medicale. Licitația a fost împărțită în 11 loturi,

dintre care 8 au fost rezervate cooperativelor sociale pentru o valoare totală de 24 milioane EUR. Cooperativele sociale câștigătoare erau membre ai cinci federații cu care Toscana semnase un memorandum de colaborare. Prin utilizarea instrumentelor APRS, autoritatea contractantă a reușit să promoveze integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități prin intermediul cooperativelor sociale.

2. BAROMETRUL APRS 2021 – REZULTATE

Deși potențialul achizițiilor sociale este recunoscut de mult timp, inclusiv în România, prin prevederile legale dedicate în Legea 98/2016, respectiv art. 69, alin. (1) din Legea 99/2016, domeniul de aplicare al utilizării sale legale în practică a fost incert. Din acest motiv, în România, achizițiile sociale sunt o raritate.

ADV România, în parteneriat cu fonduri-structurale.ro, au lansat un program amplu de promovare a incluziunii sociale prin achiziții publice responsabile social – accesul întreprinderilor sociale de inserție la piața achizițiilor publice, a cărui obiectiv este dezvoltarea cooperării autorităților locale / centrale și instituțiilor din subordine cu întreprinderile sociale, întreprinderile sociale de inserție și unitățile protejate autorizate.

În acest context, Fundația “Alături de Voi” România a lansat două sondaje - unul adresat autorităților contractante - autorități publice locale, regionale, naționale) și celălalt operatorilor economici sociali - întreprinderi sociale, întreprinderi sociale de inserție, unități protejate autorizate, ONG-uri cu activitate economică, cu privire la **gradul de cunoaștere a prevederilor legii achizițiilor publice sociale, mai precis referitor la clauzele sociale și contractele rezervate și utilizarea acestora în practică.**

2.1 Metodologie și respondenți

Pentru întocmirea Barometrului Achizițiilor Publice Responsabile Social, în perioada 10 august – 13 septembrie 2021, a fost realizat un sondaj online în rândul autorităților contractante și operatorilor economici sociali cu scopul de a stabili gradul de cunoaștere a prevederilor legii achizițiilor publice sociale cu privire la clauzele sociale și contractele rezervate și aplicarea acestora în practică.

Pe portalul Comisiei Europene - <https://ec.europa.eu/eusurvey> - au fost create două chestionare online pentru cele două categorii de entități, respectiv:

Chestionar întreprinderi sociale: <https://bit.ly/3z58R98>

Chestionar autoritati și entități contractante: <https://bit.ly/3CtTWqc>

Chestionarele au fost diseminate prin intermediul email-ului, pe pagina proiectului „Acceleratorul de întreprinderi sociale”, pe rețelele de socializare a Fundației ADV România (Facebook, LinkedIn), în grupul de Facebook “economie socială” și pe grupuri relevante în domeniul achizițiilor publice.

Invitația de a participa la sondaj a fost transmisă direct unităților protejate autorizate (207), întreprinderilor sociale (745), unor autorități contractante ale căror adrese de email au fost disponibile (1065).

Rata de răspuns a fost de 1,8% în cazul autorităților contractante și de 2,83% în cazul întreprinderi sociale și unități protejate autorizate. Au fost înregistrate 20 de chestionare completate de autorități contractante și 27 de întreprinderi sociale și unități protejate autorizate.

2.2. Perspectiva autorităților contractante

Obiectivele sondajului

- Evaluarea gradului de cunoaștere și aplicare a prevederilor legale actuale privind clauzele sociale în achizițiile publice și a contractelor rezervate în rândul autorităților contractante din România.
- Identificarea unor măsuri care ar putea duce la o îmbunătățire a gradului de cunoaștere și aplicare a acestora în România.

Profilul respondenților

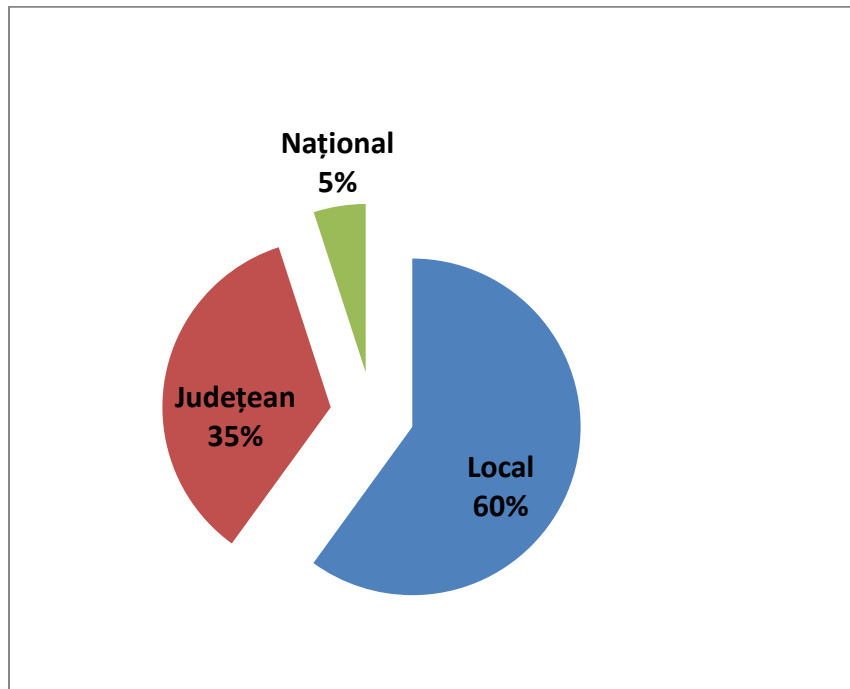
Au participat la cercetare, autorități contractante din 14 județe și municipiul București: Bacău, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brașov, Constanța, Dolj, Gorj, Hunedoara, Mehedinți, Sălaj, Sibiu, Timiș, Vâlcea, Vaslui.

Printre tipurile de instituții care au răspuns la chestionare se regăsesc și câteva agenții Județene de Ocupare a Forței de Muncă responsabile direct cu măsurile active de ocupare a lucrătorilor defavorizați și cu certificarea și sprijinirea întreprinderilor sociale de inserție care angajează tocmai astfel de lucrători.

Dintre acestea, cele mai multe sunt autorități / instituții publice de interes local 60%, restul fiind de interes județean 35% și o autoritate de interes național. Dintre autoritățile / instituțiile publice de interes local jumătate au fost din mediul rural și anume comunele Bara/Hunedoara, Bogdănești/Vaslui, Bucecea/Botoșani, Cata/Brașov, Ciocani/Vaslui, Gruia/Mehedinți, Prundeni/Vâlcea, Satu Nou/Bistrița-Năsăud, Seimeni/Constanța.

Figura 1. Profilul respondenților:

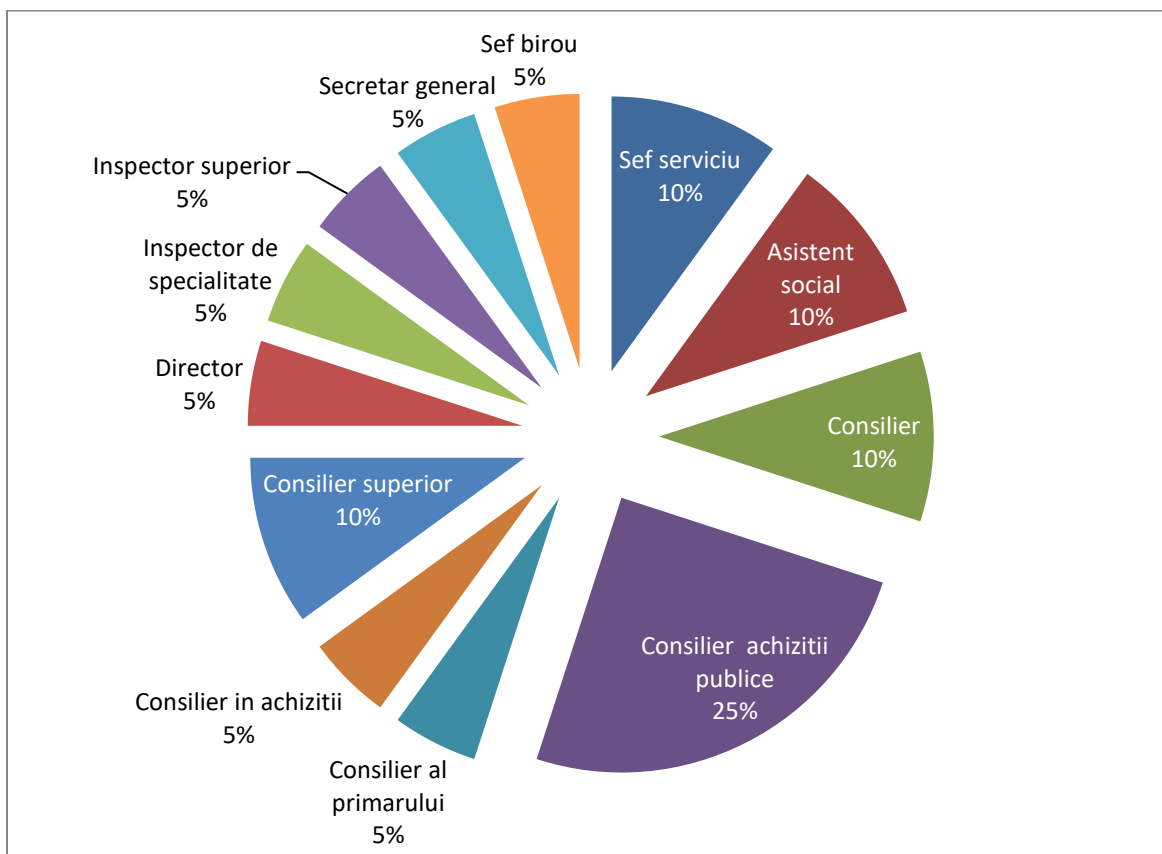
Zona geografică de responsabilitate / activitate a instituției

Funcțiile respondenților au fost diferite, cei mai mulți 25% fiind consilieri în achiziții publice, 5% experți în achiziții publice în dependență și de dimensiunea instituției publice și modalitatea specifică de organizare internă a activităților de achiziții publice – o activitate care implică participarea mai multor servicii și decidenți publici de la nivelul fiecărei autorități contractante.

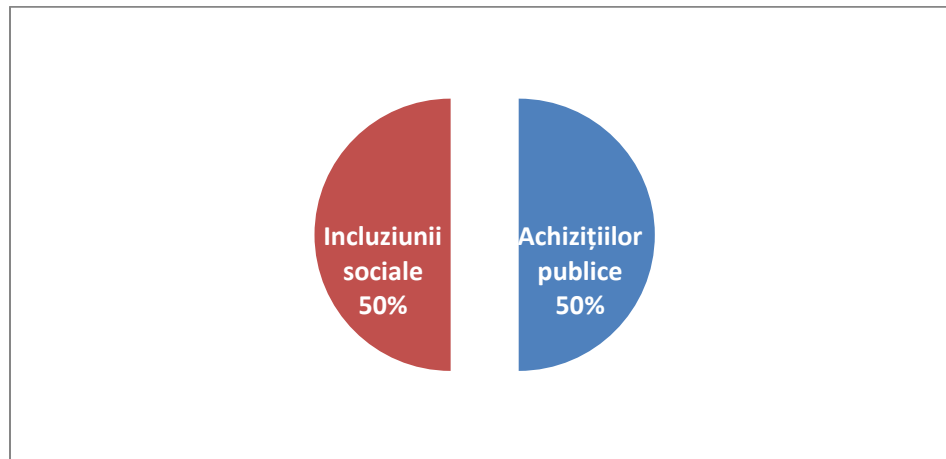
Figura 2. Profilul respondenților:

Funcția deținută

Am apreciat că achizițiile publice sociale sunt un domeniu la intersecția responsabilităților din domeniul achizițiilor publice cu cele din domeniul social și că ar fi de așteptat ca acest tip de achiziții să se regăsească mai degrabă la instituțiile publice din domeniul social în special serviciile deconcentrate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale (agenții de ocupare a forței de muncă, ANDPDCA ș.a.). De asemenea, procedurile specifice acestor achiziții, necesită atât cunoștințe din domeniul achizițiilor publice cât și din cele specifice domeniului social. Acest lucru e necesar, pentru identificarea unor clauze sociale și a unor indicatori sociali, care ar putea fi folosite ca și criterii de evaluare a ofertelor depuse de operatorii economici.

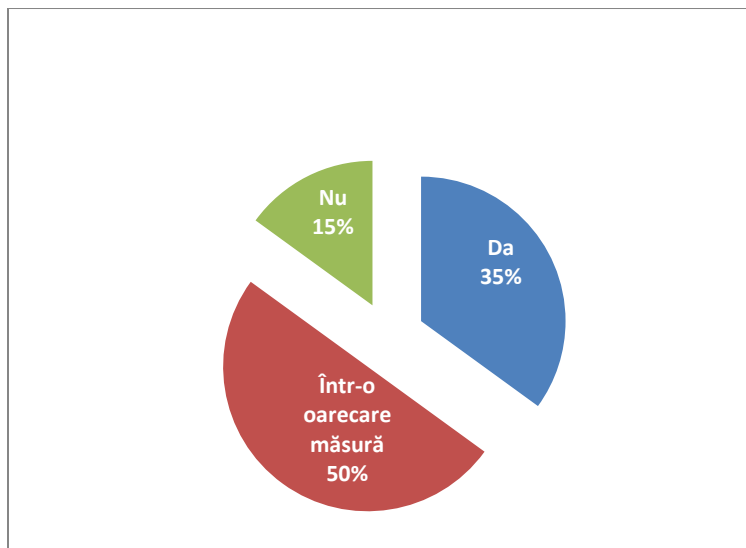
**Figura 3. Profilul respondenților:
Responsabilități incluziune socială / achiziții publice**

Principalele rezultate

Este îngrijorător **gradul mic de cunoaștere al prevederilor legale privitoare la clauzele sociale și contractele rezervate** – mai mult de jumătate dintre respondenți având cunoștințe insuficiente privind aceste prevederi ale legislației din domeniul achizițiilor, 15% dintre ei neavând nici un fel de cunoștințe în materie.

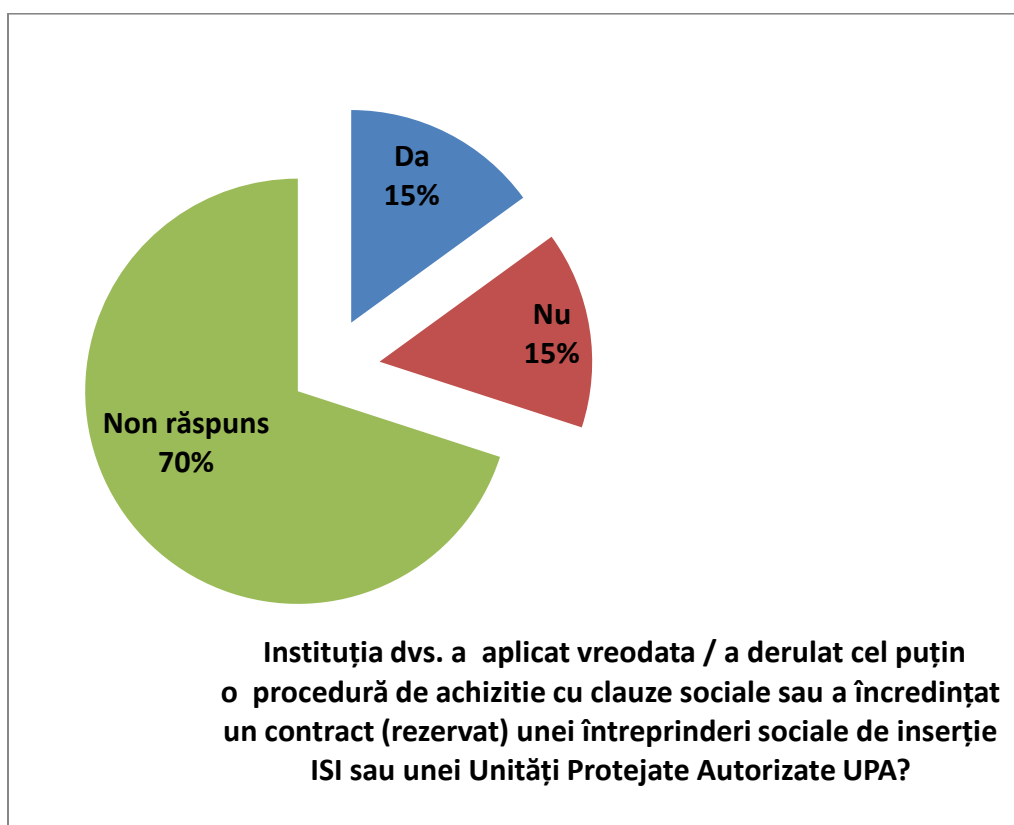
Figura 4. Gradul de cunoaștere a prevederilor legii achizițiilor publice/ sectoriale privind clauzele sociale și contractele rezervate în rândul autorităților contractante participante la Barometru

La un grad atât de redus de familiaritate a autorităților contractate cu aceste proceduri nu este de mirare că numai 15% dintre respondenți au declarat că au derulat astfel de proceduri. La discuții mai aprofundate cu respondenții s-a constatat că de fapt:

- Un respondent confundă procedurile cu clauze sociale cu achiziția de servicii sociale – de interes general care au de asemenea condiții specifice de derulare în noua legislație;
- Autoritatea contractanta respectivă a acordat un contract unei UPA de exemplu, fără să fie existat o rezervare a contractului respectiv pentru acest tip de ofertanți ci, pur și simplu, printre ofertanți s-au regăsit UPA și aceștia au câștigat respectiva procedură.

Figura 5. Ponderea autorităților contractante care au derulat proceduri cu clauze sociale sau au rezervat contracte pentru ISI sau UPA

Propuneri pentru îmbunătățirea situației

“Ce ar fi util de făcut pentru punerea în practică cu succes a acestor prevederi legale naționale și europene?” - la această întrebare cei mai mulți dintre respondenți au recomandat:

- **Activități adresate responsabililor pe tema achizițiilor publice sociale** - Instruirea functionarilor publici responsabili și Informare - campanii de informare/promovare la nivel institutional, dezvoltarea unui manual de proceduri, dezbateri.
- **Măsuri destinate procesului de achiziții în ansamblu** - Creșterea gradului de transparență, achiziția pe baza de punctaj/calificare la oferta.
- **Măsuri destinate climatului general** – pentru un acces mai bun al întreprinderilor sociale la piața publică - promovare mai bună a întreprinderilor sociale, implicarea autorităților locale.

2.3. Perspectiva întreprinderilor sociale și a unităților protejate autorizate

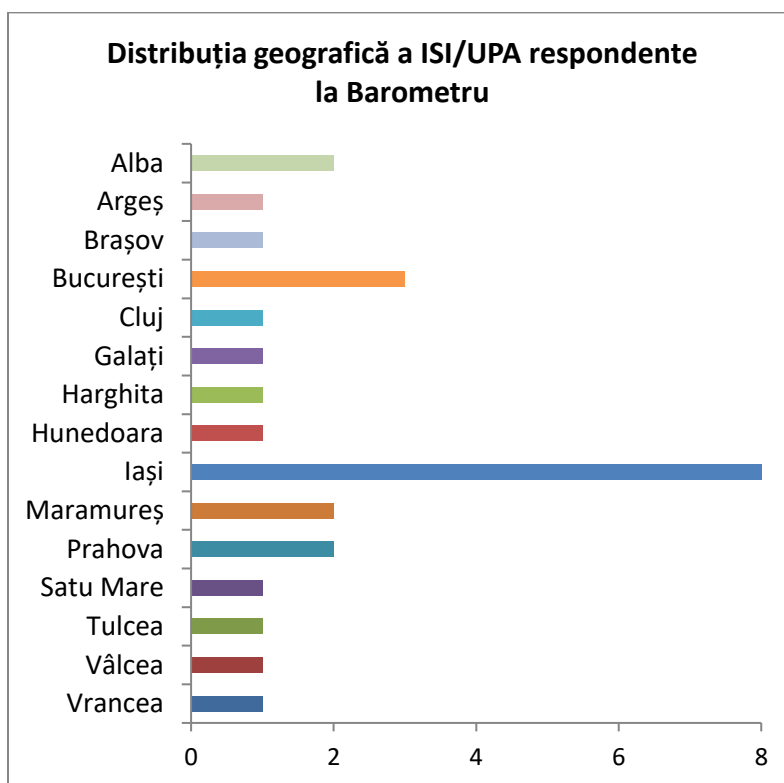
Obiectivele sondajului

- Evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale actuale privind clauzele sociale în achizițiile publice și a contractelor rezervate în rândul întreprinderilor sociale, unități protejate autorizate și ONG din domeniul social;
- Evaluarea gradului actual de participare al acestora la achiziții publice în general și sociale în special în România și a intențiilor de participare în viitor;
- Identificarea factorilor care obstrucționează în prezent participarea acestora la achiziții publice în România și a unor măsuri care ar putea duce la o îmbunătățire a acestora.

Profilul respondenților

Au participat la cercetare, întreprinderi sociale cu sau fără atestat și marcă socială din 15 județe - dintre care județe comune cu localitatea autorităților contractante care au răspuns la chestionar: Brașov, București, Hunedoara, Vâlcea.

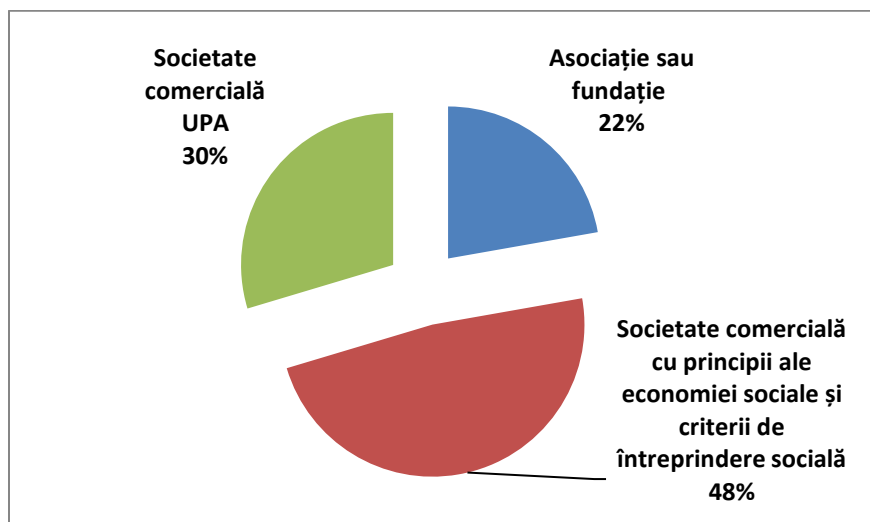
Figura 6. Profilul întreprinderilor respondente – distribuția pe județe

Printre tipurile de organizații care au răspuns am regăsit ca formă juridică în cea mai mare parte – ¾ dintre respondenți - societăți comerciale, dintre acestea toate fiind: fie întreprinderi sociale, fie unități protejate autorizate.

Figura 7. Profilul întreprinderilor respondente

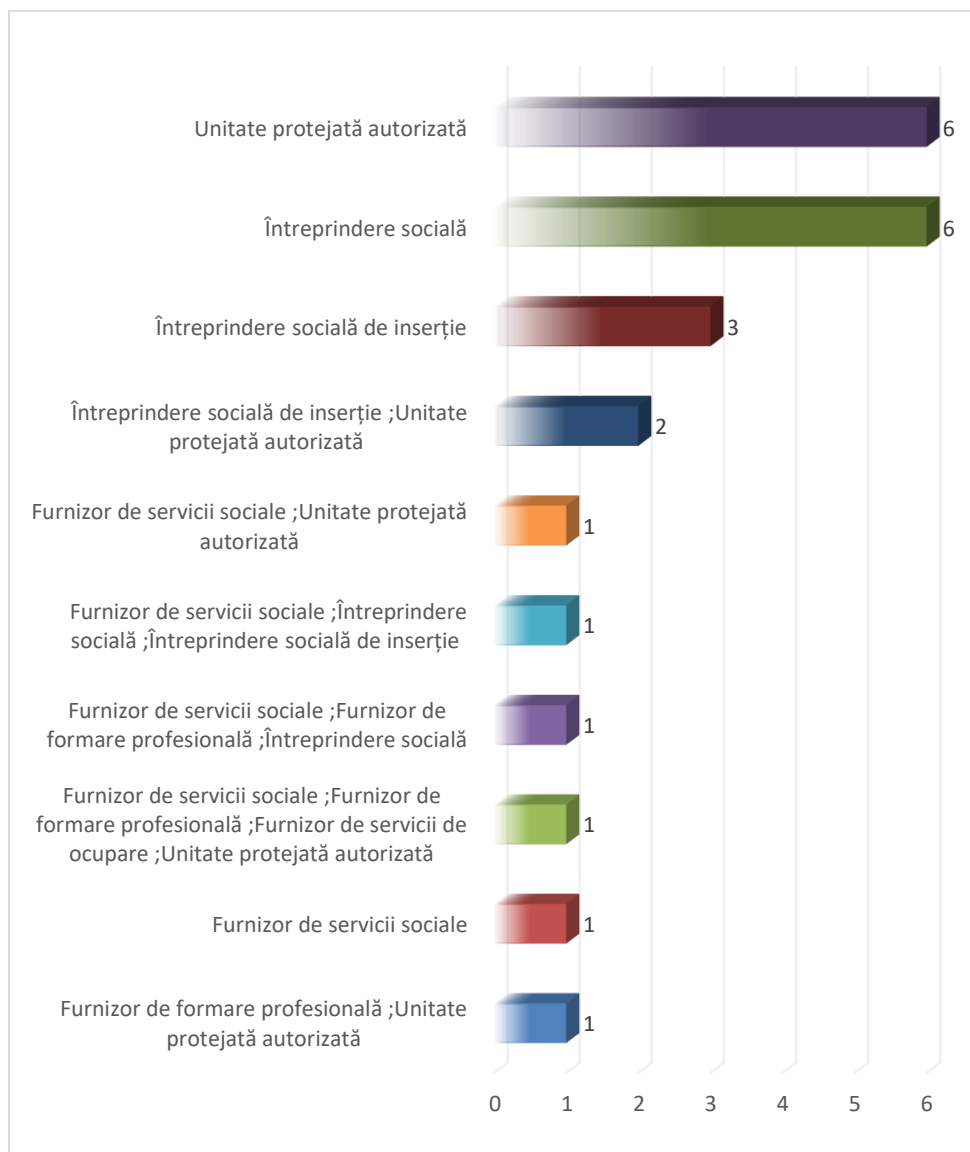
Forma juridică

Și printre întreprinderile respondente se poate observa din nou multitudinea autorizărilor necesare pentru a acționa în diverse domenii ale serviciilor sociale și de ocupare din România care pune o sarcină administrativă semnificativă asupra operatorilor privați din domeniu.

Dintre respondenți, mai puțin de jumătatea aveau o singură autorizare fie de UPA fie de ÎSI, restul având minim două. Considerăm că **întreprinderea socială de inserție, are două regimuri distincte** - cel definit prin atestatul de întreprindere socială de conformitate cu criteriile de întreprindere socială și marca socială acordată întreprinderilor socială de inserție care confirmă angajarea de către acestea a minim 30% lucrători defavorizați și existența serviciilor suport necesare inserției socio-profesionale.

Figura 8. Profilul întreprinderilor respondente: – autorizări sociale deținute

Principalele rezultate

Cea mai mare parte a respondenților, peste 2/3 dintre aceștia, nu au participat niciodată la o procedură de achiziție – deși prima condiție pentru succes este să încerci. O să vedem mai departe de ce, deși.. interesate întreprinderile sociale nu participă la proceduri de achiziții publice.

Dintre cei care au participat, toți au făcut-o în nume propriu – participarea ca sub-contractor al unei firme mai mari la astfel de proceduri este o practică relativ frecventă în țările UE cu experiență în domeniul achizițiilor sociale.

Figura 9. Frecvența de participare la proceduri de achiziții publice a întreprinderilor participante la Barometru

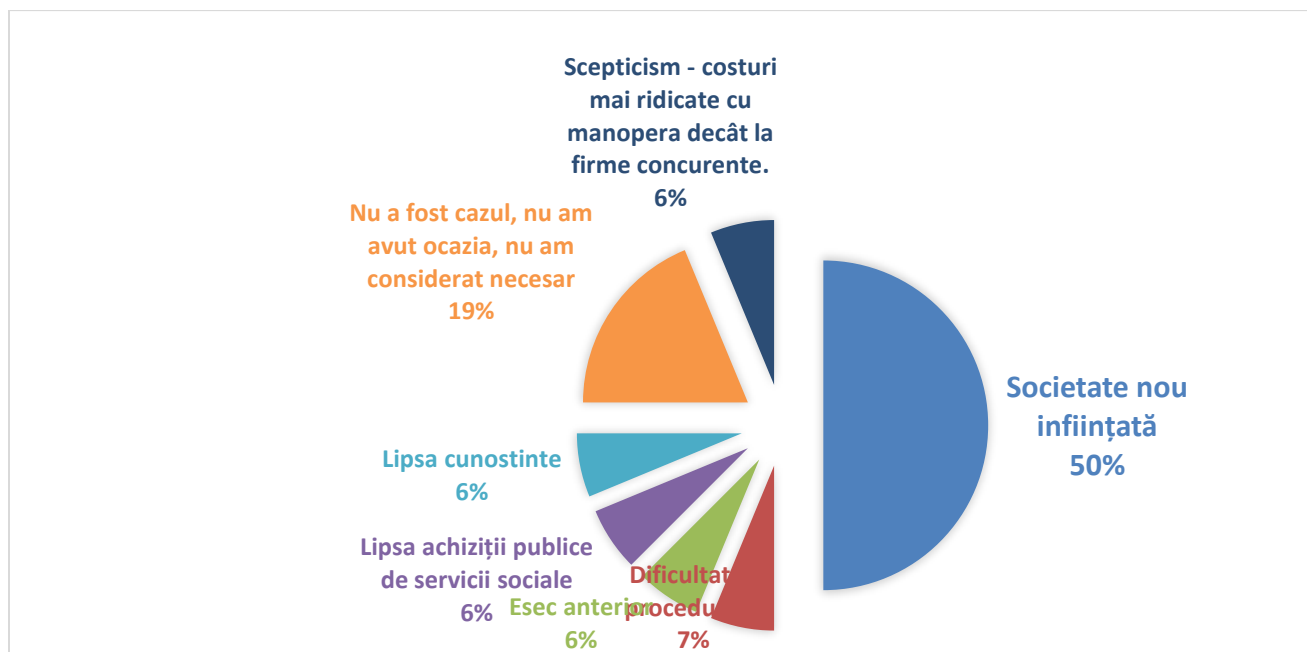

Motivale exprimate de respondenți pentru care nu au participat la astfel de proceduri sunt diverse - o treime dintre participanți fiind start-upuri, nu au avut timpul și experiența de piață / capacitatea de producție necesare unor comenzi serioase. Un număr important dintre întreprinderi nu și-au pus încă problema unor astfel de vânzări către sectorul public (au precizat *Nu a fost cazul, nu am avut ocazia, nu am considerat necesar*).

Alte motive pentru care întreprinderile sociale respondente la Barometru nu participă la proceduri de achiziții publice:

- Dificultatea procedurilor și lipsa cunoștințelor în domeniu;
- Eșec anterior;
- Lipsa achiziții publice de servicii sociale;
- Scepticism legat de rezultatul procedurii - costurile mai ridicate ale întreprinderilor sociale cu manopera (se înțelege a 'lucrătorilor defavorizați') decât la firme concurente.

Figura 10. Motivele pentru care ISI și UPA respondente la Barometru nu participă la achiziții publice

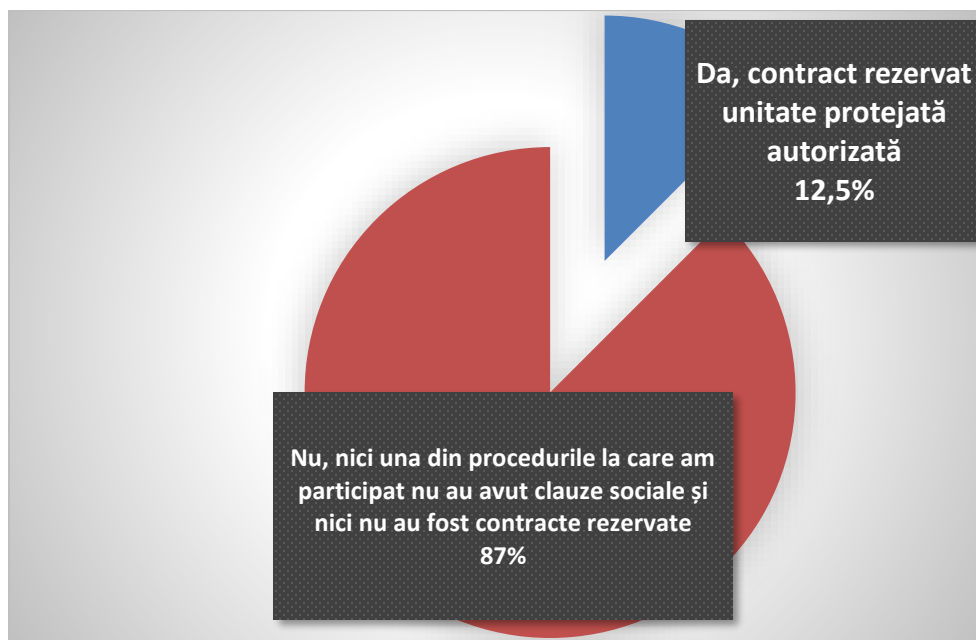

Frecvența clauzelor sociale și a contractelor rezervate

Din cercetarea noastră rezultă că practic aceste proceduri sunt ca și inexistente pe piața achizițiilor publice din România.

Practic *întreprinderile sociale* - cele care prin atestarea lor asigură caracterul social al unei achiziții, nu beneficiază de nici una dintre aceste proceduri favorabile lor, instituite de legislația europeană adoptată și de România. Singurele care beneficiază, dar și acestea într-o măsură foarte mică, sunt *unitățile protejate*.

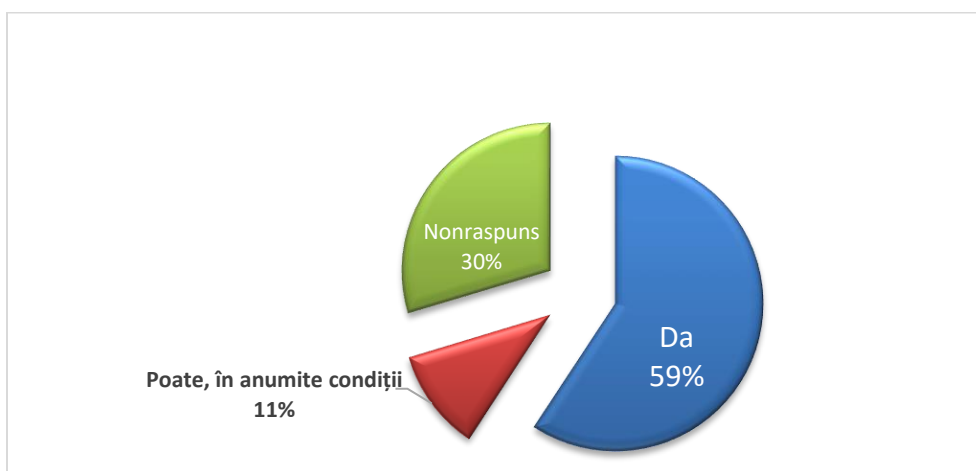
Figura 11. Frecvența procedurilor cu clauze sociale sau contracte rezervate în contractele de achiziții cu ISI și UPA

Întreprinderile sociale și UPA participante sunt interesate să intre pe piața achizițiilor publice cu precădere a celor sociale

Aproape 2/3 dintre respondenții care nu au avut ocazia anterior sondajului să participe, ar fi interesați să ia parte la proceduri de achiziții publice – dintre care o mică parte doar în anumite condiții.

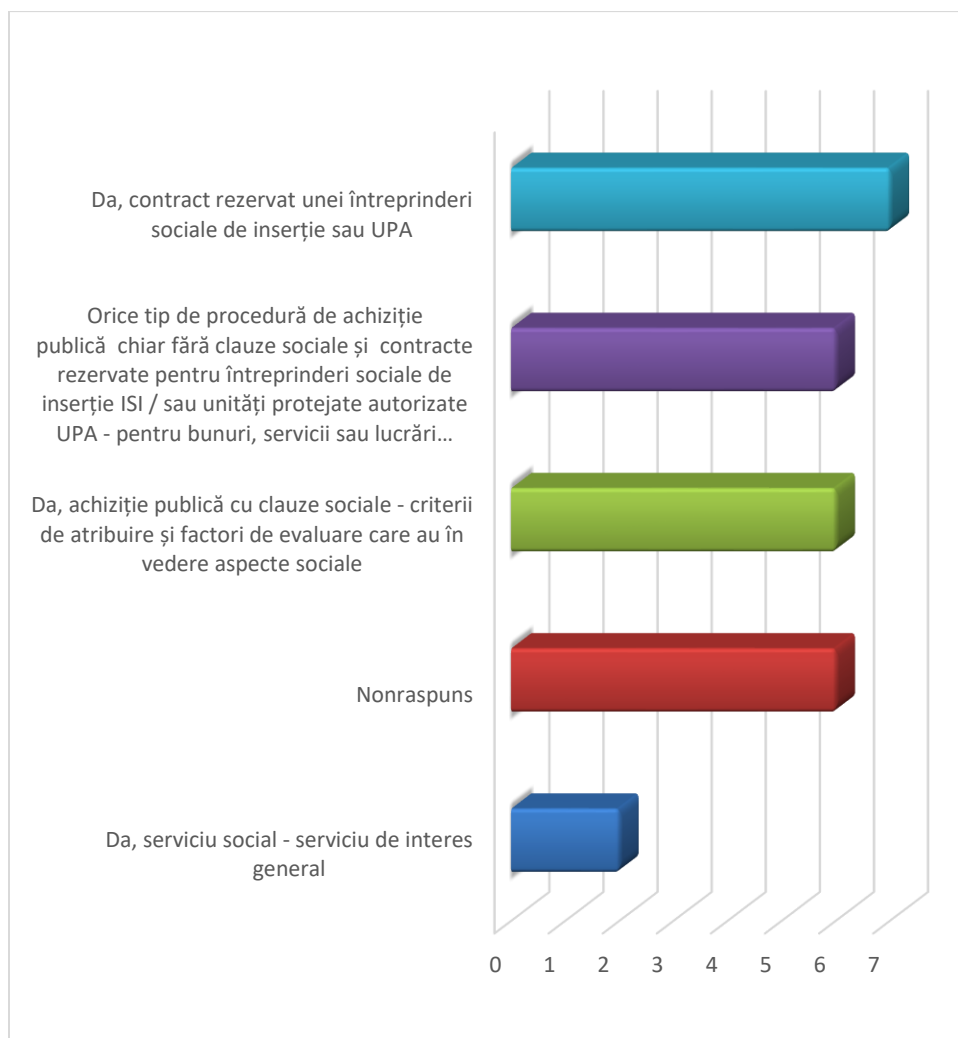
Figura 12. Interesul de intrare pe piața achizițiilor publice a întreprinderilor sociale respondente în viitor

Întreprinderile participante la Barometru preferă să participe la proceduri de achiziții publice sociale – fie cu clauze sociale - criterii de atribuire și factori de evaluare care au în vedere aspecte sociale sau pentru un contract rezervat unei întreprinderi sociale de inserție sau UPA.

În același timp aproape 1/3 dintre acestea ar participa la orice tip de procedură de achiziție publică, chiar fără clauze sociale și contracte rezervate pentru întreprinderi sociale de inserție ISI / sau unități protejate autorizate UPA - pentru bunuri, servicii sau lucrări pentru care organizația deține expertiză și capacități de producție.

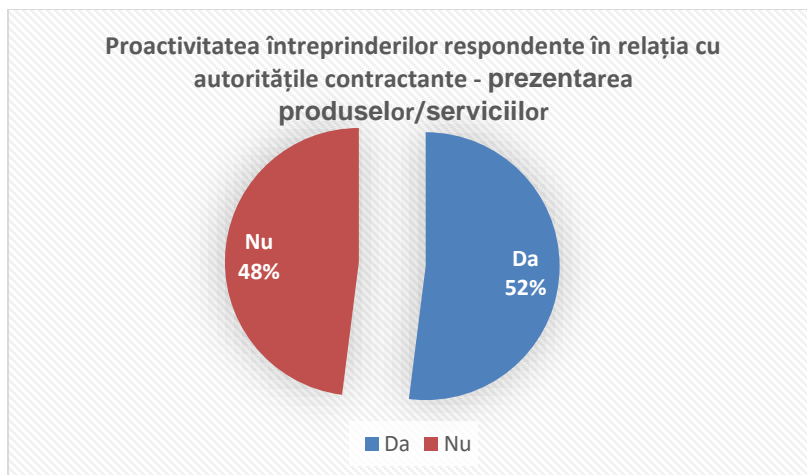
Figura 13. Tipuri de achiziții preferate de întreprinderile sociale respondente

Strategii de vânzări către autoritățile publice și eficiența acestora

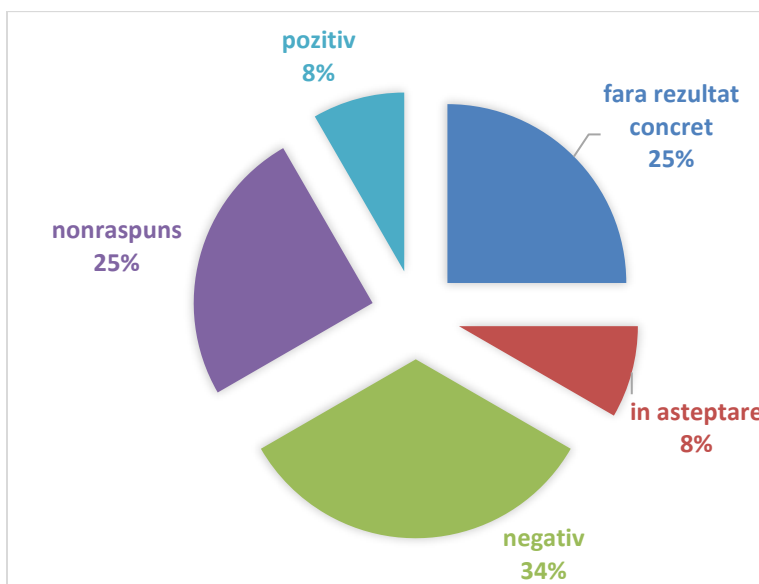
Majoritatea întreprinderilor respondente au abordat autoritățile contractante pentru a-și prezenta produsele și serviciile, dar aproape jumătate dintre ele nu au făcut-o.

Figura 14. Ponderea operatorilor economici cu caracter social care și-au prezentat produsele și serviciile unor autorități contractante

Nu este de mirare că întreprinderile întârzie în a face aceste demersuri, pentru că, după răspunsurile participanților la Barometru, aceste demersuri sunt în general fără rezultat.

Figura 15. Rezultatul prezentării produselor sau serviciilor către autorități contractante

Propunerile întreprinderilor participante la Barometru

Accesibilitatea platformei de achiziții pentru ISI și UPA sau realizarea unei platforme dedicate:

- realizarea unei platforme care sa contina toate ofertele comerciale ale intreprinderilor sociale si promovarea acestora pe toate canalele de comunicare;
- notificarea tuturor intreprinderilor sociale cand este o achizitie publica de interes pentru acestea – cu criteriile sociale sau contract rezervat este publicată;
- procedura simpla si o comunicare transparenta a procesului;
- vizibilitatea informatiilor pentru participarea intreprinderilor sociale.

La nivelul procedurilor de achiziții - Criterii clare si transparente de evaluare

Adaptarea legislatiei în domeniu pentru a stimula achizițiile publice sociale - Obligarea autoritatilor publice ca 10% din bugetul anual dedicat achizitiilor publice (in care nu intra taxa pe dizabilitate) sa fie realizate proceduri de achizitii rezervate pentru I.S.I cu caiete de sarcini care sa contina clauze sociale si verzi.

Constientizarea, popularizarea, informarea altor factori posibili interesați!

- Entităților private care nu cunosc legislația privind încheierea de contracte cu unități protejate – le-ar putea invita pe acestea ca sub-contractorii;
- Informarea populației de rolul acestor întreprinderi sociale și a primăriilor care ar trebui să atribuie anumite tipuri de contracte de prestări servicii doar întreprinderilor sociale de inserție.

O rețea a întreprinderilor sociale cu un management capabil să faciliteze procesul de achiziție pe sectoare de activitate.

Resurse utile

Guidelines for Local Governments on Policies for Social and Solidarity Economy

[Ghidul ONU privind APRS](#)

[Ghid Barcelona privind APRS](#)

[ONAC, România - model de bună practică](#)

[71 modele de bună practică – Ghidul CE](#)

Bibliografie

Barometrul economiei sociale din România (2021), ADV România, disponibil la adresa: <https://alaturidevoi.ro/economie-sociala/>

Accesul întreprinderilor de economie socială la piețele publice (2021), Ancuța Vameșu, articol disponibil la adresa: <https://acceleratorul.alaturidevoi.ro/accesul-intreprinderilor-de-economie-sociala-la-piete-lice-indrumarile-onu-si-practica-unei-municipalitati-europene-model/>

How Public Procurement Can Spur the Social Economy (2021), Eva Varga, articol disponibil la adresa: https://ssir.org/articles/entry/how_public_procurement_can_spur_the_social_economy#bio-footer

Raport de cercetare, realizat în cadrul proiectului "Acceleratorul de Întreprinderi Sociale", cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Cod apel: POCU/449/4/16/Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă

Contract nr: POCU/449/4/16/127384

Beneficiar: Fundația "Alături de Voi" România și fonduri-structurale.ro